

Mötesanteckningar

Dialog mellan delregional nämnd norra och pensionärsorganisationerna

Tid: 2024-03-08, kl. 10:00-12:00

Plats: Sessionssalen, Residenset, Vänersborg

Närvarande

Delregional nämnd norra

Gunilla Cederbom (V)

1:e vice ordförande

Maria Nilsson (KD)

2:e vice ordförande

Pensionärernas Riksorganisation (PRO)

Lena Rydenstam

ordinarie

Vivianne Gustavsson

ordinarie

Marianne Jensen Törnkvist

ordinarie

Håkan Ekman

ordinarie

Lars Andersson

ordinarie

Gerd Lindström

ersättare

Kerstin Fredriksson

ersättare

Svenska Pensionärsförbund (SPF)

Ann-Christine Baar

ordinarie

Ulla Turemark

ordinarie

Bodil Zakrisson

ersättare

Svenska Kommunalpensionärernas Förbund (SKPF)

Inger Eliasson

ordinarie

Riksförbundet Pensionärsgemenskap (RPG)

Lars-Ove Petersson

ersättare

Tjänstepersoner Centrum för äldretandvård (CÄT)

Gunnar Henning

tandläkare, strateg

Peter Engstrand

gruppchef

Tjänstepersoner Koncernkontoret

Linnéa Falkhage

ansvarig tjänsteperson

Matteus Berglund

nämndsamordnare

Mötesanteckningar

§ 1 Inledning och presentationsrunda

Gunilla Cederbom (V) välkomnar till mötet och inleder med en presentationsrunda.

§ 2 Centrum för äldretandvård (CÄT) -Äldres munhälsa

Peter Engstrand och Gunnar Henning ger information om Centrum för äldretandvårdens (CÄT) arbete med äldres munhälsa inom den norra delregionen utav Västra Götaland. De informerar bland annat om CÄT:s uppdrag inom folkhälsa, hur målbilden samt utvecklingen av äldres hälsa och munhälsa ser ut framgent inom Västra Götaland. Det ges även information om Tandhygienist i kommunal verksamhet (TAIK). För mer information, se bifogad presentation.

Kerstin Fredriksson (PRO) ställer fråga om tillgängligheten av TAIK i Dalsland? Det finns en upplevelse av en ojämn fördelning av TAIK i Västra Götaland.

Peter Engstrand svarar att TAIK är ett projekt under uppstart och en tjänst som varje kommun väljer att införskaffa om det finns möjlighet. Det finns en förhoppning om att alla i Västra Götaland ska kunna tillgå TAIK, men att det kan tid innan det är etablerat i alla 49 kommuner.

Ann-Christine Baar (SPF) frågar hur kommunerna går tillväga för att efterfråga och införskaffa TAIK, sker det via upphandling?

Peter Engstrand svarar att CÄT ger information om TAIK till kommunerna. Det är inte en självklarhet att tjänsten införskaffas.

Lena Rydenstam (PRO) frågar om rättigheter för tandvård om den äldre bor på ett boende och vem det är som förser tandvård?

Peter Engstrand svarar att det Västra Götalandsregionen, enligt tandvårdslagen, har ansvar för uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård till personer med stort behov av vård och omsorg för att dessa personer ska ges större möjlighet till god munhälsa.

Håkan Ekman (PRO) frågar om pensionärsorganisationerna kan driva vidare frågan på något sätt. Finns en upplevelse att den kommunala verksamheten kanske inte vet om att TAIK finns.

Peter Engstrand svarar att pensionärsorganisationerna kan ta kontakt med honom och Gunnar Henning för att driva vidare frågan och information till kommunerna. Kontaktuppgifter till Peter Engstrand och Gunnar Hennings finns att tillgå i bifogad presentation. Peter Engstrand ger också information om CÄT:s nyhetsbrev där representanter för pensionärsorganisationerna kan ta del av information om CÄT. För att ta del av nyhetsbrevet kontakta mejladress, info.folktandvarden@vgregion.se, och skriv "Centrum för äldretandvård - nyhetsbrev" i mejlets ämnesrad. För mer information, se bifogad presentation.

Gerd Lindström (PRO) frågar om CÄT jobbar med de medicinskt ansvariga sjuksköterskorna inom den kommunala verksamheten?

Gunnar Henning svarar att de munhälsobedömningar som görs ser olika ut emellan vårdtagare. Återger att de medicinskt ansvariga sjuksköterskorna har en rådgivande funktion, där de tar fram riktlinjer till vårdpersonal vilket är baserat på omvårdnadsbehov.

Kerstin Fredriksson (PRO) frågar hur arbetet i referensgruppen förs vidare och diskuteras på både regional och kommunal nivå.

Ann-Christine Baar (SPF) svarar att SPF genomför 4 träffar om året, där det förs diskussion om bland annat dialoger mellan delregional nämnd norra och pensionärsorganisationerna, samt den referensgrupp som finns inom CÄT med Gunnar Henning. Vidare tas information som diskuteras i dessa dialoger samt i det regionala pensionärsrådet med till det lokala pensionärsrådet i respektive hemkommun. Denna fråga kommer att tas med till flera forum.

Lena Rydenstam (PRO) återger att det finns upplevelser av försämrad tandvård i Norrbotten och frågar hur tillgängligheten för tandvård som nyinflyttad ser ut i Västra Götaland.

Gunnar Henning svarar att tillgängligheten för tandvård varierar mellan kommuner. Där några kommuner har längre köer än andra. Återger att det är svårt att ge en generell siffra för hur det ser ut översiktligt i Västra Götaland.

Kerstin Fredriksson (PRO) ställer fråga om vilken tandförsäkring som är bäst anpassad för äldre.

Gunnar Henning svarar att den allmänna tandförsäkringen som finns att tillgå från och med att personen har fyllt 24 år är ett bra alternativ. Ger information om det regionala tandvårdsstödet för personer med ett större behov utav tandvård som i effekt utav långvariga sjukdomar, funktionsnedsättningar som tillkommer efter bedömning. Återger om att det pågår en statlig tandvårdsutredning, med uppdrag att hitta alternativ för att minska kostnader för äldre med försämrad tandvård och stora tandvårdnadsbehov. Det kommer att tas fram ett förslag till hösten 2024.

Mötesdeltagarna tar en paus på 20 minuter mellan kl. 11:10 och återsamlas kl. 11:30.

§ 3 Aktuella frågor från pensionärsorganisationerna

Ann-Christine Baar ger information om de frågor som diskuterades under pensionärsorganisationernas förmöte och som önskar lyftas till delregional nämnd norras presidium under denna dialog, men även framgent under kommande dialogmöten. Bland annat, hur man laddar sitt Västtrafikskort, bristen av läkemedel på apoteken och den ekonomiska situationen i Västra Götalandsregionen.

Håkan Ekman (PRO) lyfter att Västtrafik har stängt ett antal stationer med möjlighet att ladda sitt Västtrafikskort. När man har kontaktat Västtrafik för att få svar om hur man ska gå tillväga för att ladda sitt Västtrafikskort är svaret av Västtrafik att man ska kontakta tågvärden. Frågan kommer att sammanställas skriftligt och skickas till nämndsamordnare Ben Norman.

Lena Rydenstam (PRO) svarar att det finns information för hur man kan ladda sitt kontokort på Västtrafiks hemsida. Ger information om Västtrafiks ombudskarta för vilka fysiska stationer man kan ladda sitt Västtrafikskort på. Återger att det upplevs vara en ojämn fördelning av stationer i Västra Götalandsregionen.

Vivianne Gustavsson (PRO) återger om svårigheter med den ökade digitaliseringen hos Västtrafik. Bland annat hur man laddar sitt Västtrafikskort och lägger in betalmedel i appen *To Go*. Återger att det hade varit bra om detta skedde över en övergångstid.

Gunilla Cederbom (V) svarar att delregional nämnd norras presidium tar med sig frågan till Västtrafik, för att se över möjlighet för att skicka ut en lathund för hur man laddar sitt kort i *To Go*-appen.

Gunilla Cederbom (V) svarar på frågan angående bristen av läkemedel i Västra Götaland och framhåller att delregional nämnd norras presidium har uppmärksammat samma bekymmer över hela regionen, men att det inte är en fråga som Västra Götalandsregionen har kontroll över. Återger att frågan kan tas vidare till berörd instans framgent.

Det finns en Läkemedelskommitté i Västra Götalandsregionen. Läkemedelskommittén är ett rådgivande expertorgan i läkemedelsfrågor till planerings- och ledningsorgan inom Västra Götalandsregionen och till förskrivare inom verksamhetsområdet. Läkemedelskommittén utgör en kunskapsresurs för läkemedelsarbetet i regionen i bred bemärkelse. För mer information om läkemedelskommittén, se [Läkemedel - Vårdgivarwebben Västra Götalandsregionen \(vgregion.se\)](https://lakemedel.vgregion.se). Kontakt för läkemedelsfrågor: lakemedel@vgregion.se.

Ann-Christine Baar (SPF) berättar om upplevelse att omställningen till nära vård sker på strategisk nivå, men inte operativt enligt den senaste undersökningen utav Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Återger om vikten utav att det finns en fast läkarkontakt för en sammanhållen vård, och att detta är ett bra forum för att diskutera omställningen till nära vård.

Gunilla Cederbom (V) svarar att delregional nämnd norras presidium kan efterfråga en föredragning om detta under kommande dialoger mellan delregional nämnd norra och pensionärsorganisationerna.

Mötesdeltagarna för en diskussion kring implementeringen av program Millenium inom hälso- och sjukvården i Västra Götaland, som till början kommer implementeras i den södra delregionen. Under diskussionen lyfte Lars Andersson (PRO) att det upplevs finnas svårigheter för en sammanhållen vård när vårdgivare använder olika journalsystem.

Maria Nilsson (KD) lyfter att delregional nämnd norra kommer att observera hur implementeringen av Millenium går i den södra delregionen. Millenium implementeras i södra området i mitten av november 2024.

Representant ifrån pensionärsorganisationerna ställer fråga om den medicinska äldrevårdsavdelningen (MÄVA) på Uddevalla sjukhus

Gunilla Cederbom (V) svarar att det har varit svårigheter att uppfylla målen för direktinläggningar till MÄVA, i hänsyn till att NU-sjukvården har stängda vårdplatser på grund av brist på sjuksköterskor. Vilket har resulterat i att MÄVA inte alltid kan ta emot direktinläggningar och att patienten behöver få en bedömning på en akutmottagning först.

Gunilla Cederbom (V) berättar om nästkommande möte mellan delregional nämnd norra och pensionärsorganisationerna den 13 maj 2024, kl. 14:00-16:00. Återger att delregional nämnd norras presidium kommer att föra kontakt med Ann-Christine Baar (SPF) för dialogmöten under hösten 2024.

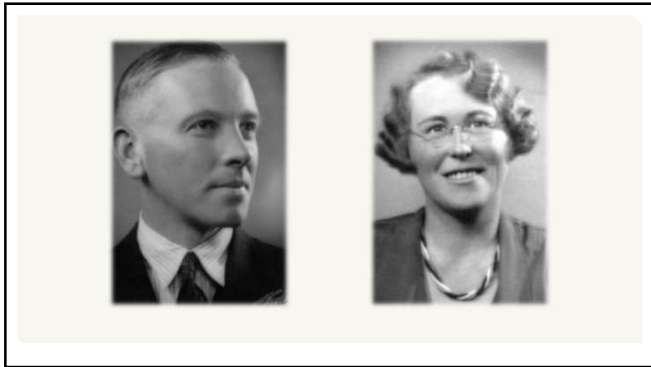
Pensionärsorganisationerna återger att de önskar eftermiddagsmöten framgent, mellan kl. 14:00-16:00.

Gunilla Cederbom (V) tackar för ett bra möte.

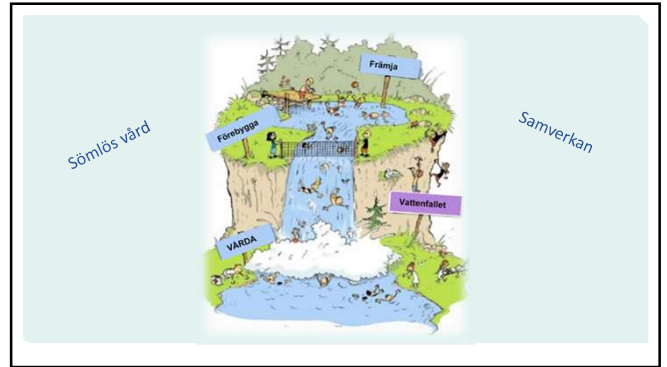
Vid anteckningarna,
Matteus Berglund

Bilagor

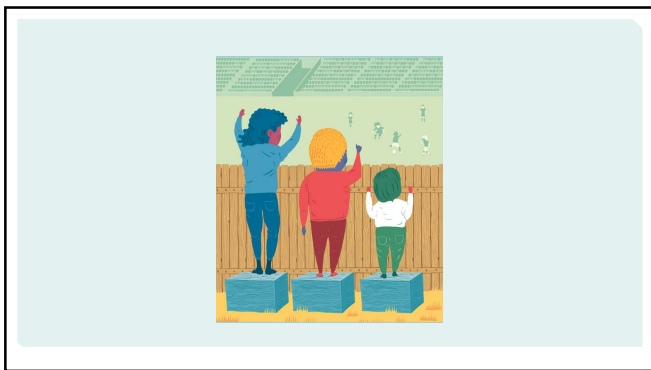
1. Presentation Centrum för äldretandvård (CÄT) 8 mars 2024
2. [Centrum för äldretandvård - Folktandvården \(vgregion.se\)](https://vgregion.se)

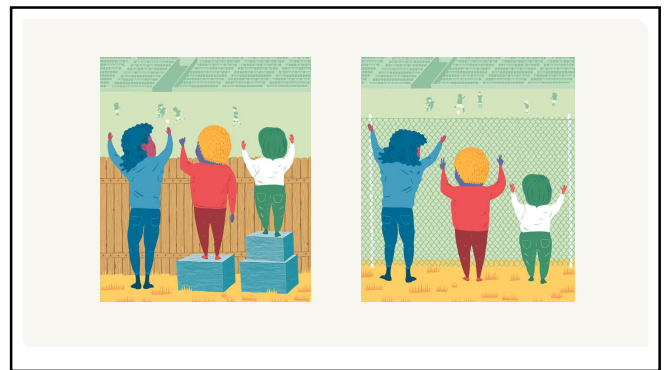
1

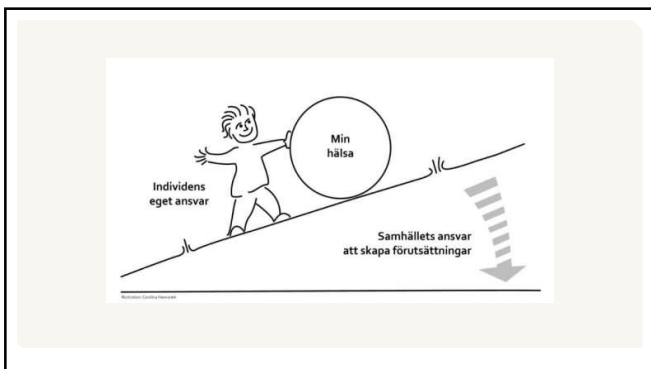
2

3

4

5

Samråd med pensionärsorganisationer för delregional nämnd norra 2024 03 08

Centrum för Äldretandvård
Västra Götalandsregionen

6

Folktandvårdens vision - Frisk i munnen hela livet

FOLKTANDVÅRDEN

7

Folktandvårdens uppdrag kommer från regionfullmäktige, regionstyrelsen och överenskommelser med hälso- och sjukvårdsnämnderna

Tandvård

Vi genomför och utvecklar all typ av tandvård – åt alla från den yngsta till den äldste, från den som är frisk till den som är svårt sjuk – i hela Västra Götaland.

Folkhälsoarbete

Vi genomför och utvecklar förebyggande och hälsofrämjande arbete, riktat till befolkningen – i hela Västra Götaland.

Utbildning, forskning och utveckling

Vi tar aktivt del av ny kunskap, utbildar framtidens tandvårdspersonal och medverkar i patientnära forskning.

8

Centrum för äldretandvård - CÄT

- Att utveckla och driva tandvårdens hälsofrämjande och förebyggande arbete *med fokus på äldre*
- Att samla, förvalta och utveckla kompetens inom munhålsfrågor *för äldre*

9

Vårt mål är...

...att främja en god hälsa för regionens årsrika befolkning!

10

Vårt mål är också.....

- ... jämlik hälsa och mänskliga rättigheter
- ... jämlik vård med hög kvalitet
- ... det goda livet – i alla åldrar

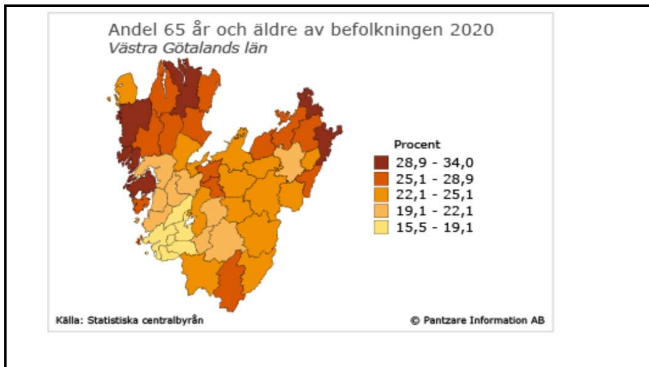
11

Varför ett kompetenscentrum för äldretandvård?

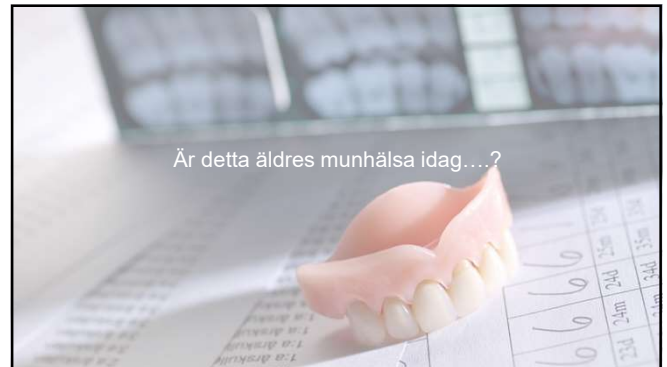
Äldres munhälsa i Sverige

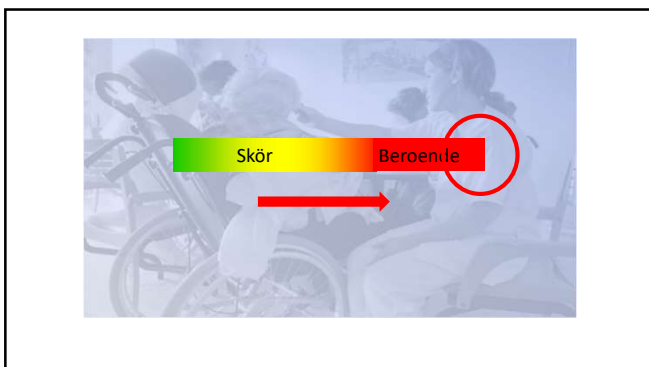
12

13

14

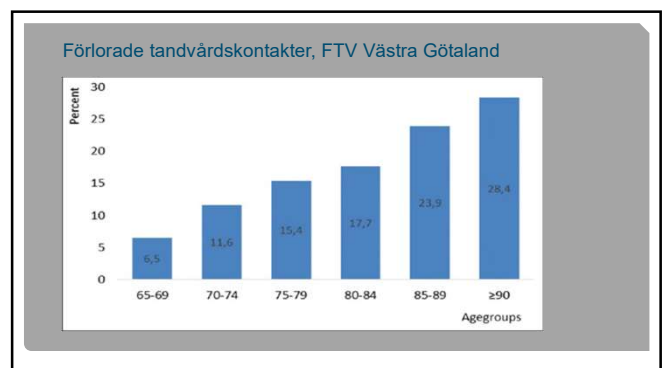
15

16

17

18

Utveckling äldres munhälsa - sammanfattning

- Allt fler äldre med allt fler tänder
- Förhöjd kariesrisk, börjar vid 70 men man ser en markant skillnad från 80 år
- Karies och fyllningar ökar för äldre
- Antal implantat ökar, ca var 10e 70+are

19

Ramdokument Äldretandvård

- Bakgrund – Demografi
- Hälsa – Salutogent synsett
- Etik / etiska principer
- Prioriteringar
- Vårdambition / Vårdprogram
- Bemötande
- Vårdplanering / Samarbete

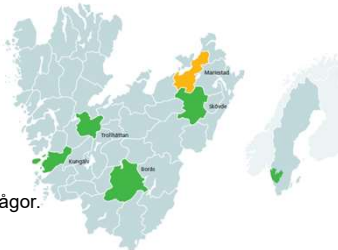

20

Tandhygienist i kommunal verksamhet TAIK

Uppgift:

- Säkra kompetens inom munvård.
- Säkra kvaliteten vad gäller munvård i vård och omsorg.
- Vara sakkunnig i tandvårdsfrågor.

21

22

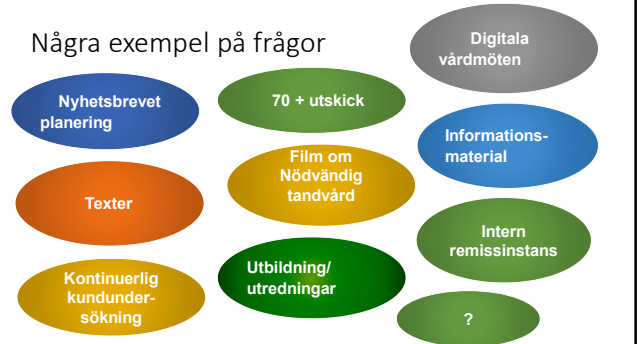
Vad kan det innebära att vara en referensgrupp?

- På vilket sätt kan detta vara värdefullt?
- Erfarenheter från liknande uppgifter?
- Hur kan vi arbeta i en referensgrupp?
- Hur omfattande kan det bli?

23

Några exempel på frågor

24

Invärdialog – möjligheter eller "hot"?

- Vinna ytterligare insikter om målgruppens behov samt skapa möjligheter till delaktighet och inflytande
- Skapa förtroende för tandvården i Västra Götaland genom ett aktivt arbete för att förstå tankar och upplevelser kopplade till tandvård
- Genom ökad delaktighet får tandvården mer kunskap om vad som kan göras för att tillgodose invånarnas behov

25

Hinder för samverkan...

- Socialstyrelsens kartläggning visar att det finns flera hinder för samverkan.
- Tandvård och hälso- och sjukvård är två separata system med olika kultur, finansiering, ledning och styrning.
 - Tandvården integreras inte i befintliga och pågående processer för att skapa patientnytta genom samverkan
 - Strukturer för samverkan saknas i stor utsträckning.
 - System för journalföring och e-tjänster är åtskilda
 - Kunskapen brister och utbildningsmoment saknas om kopplingen mellan allmän hälsa och munhälsa

Ref: Socialstyrelsen, "Kartläggning av hinder för samverkan mellan tandvård och hälso- och sjukvård", 2019

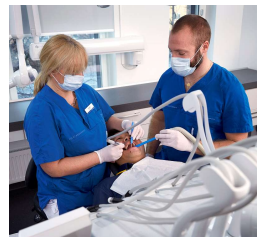
26

Digitala vårdmöten

27

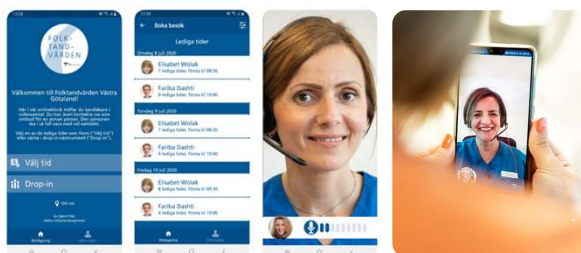
Nytt sätt att möta patienter

FOLKTANDVÅRDEN

28

Folktandvården Online

FOLKTANDVÅRDEN

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

29

Reflektioner

FOLKTANDVÅRDEN

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

30

Kontaktuppgifter Centrum för äldretandvård

Peter Engstrand
Teamledare TAIK
072-204 09 39
peter.engstrand@vgregion.se

Gunnar Henning
Tandläkare och strateg
070-575 14 96
gunnar.henning@vgregion.se